

KOMENTÁŘ

8. dubna 2021

Počet cest českých občanů do ciziny klesl o dvě třetiny

Koncem března 2021 ČSÚ zveřejnil informace o tom, kam občané České republiky jezdili ve svém volném čase během roku 2020. Údaje pocházejí z výsledků Výběrového šetření cestovního ruchu.

Opatření zavedená v roce 2020 v souvislosti s vývojem pandemie koronaviru významně utlumila cestování českých občanů ve volném čase mimo jejich obvyklé prostředí. K největšímu poklesu cestovatelských aktivit došlo vlivem nouzového stavu ve 2. a 4. čtvrtletí.

V celoročním úhrnu se v roce 2020 počet kratších i delších cest českých občanů oproti roku 2019 snížil o více než 30 %; zvláště výrazně byly omezeny cesty do zahraničí. Preference občanů se však nezměnily. Za hranice nejčastěji cestovali na delší pobyty do Chorvatska a na kratší cesty na Slovensko, v tuzemsku byl nejčastějším cílem cest Středočeský kraj.

Tyto a mnohé další informace vznikly zpracováním Výběrového šetření cestovního ruchu (VŠCR), při kterém jsou členové náhodně vybraných domácností dotazováni na soukromé a služební cesty mimo obvyklé prostředí (bydliště, internát apod.). Zveřejněné údaje rozdělují cesty podle místa na tuzemské a zahraniční, soukromé cesty se dále rozlišují podle délky trvání na delší (se čtyřmi a více noclehy) a kratší (s jedním až třemi noclehy). Výsledky šetření jsou přepočteny na populaci České republiky ve věku 15 a více let.

Ve svém volném čase uskutečnili **občané ČR ve věku 15 a více let** podle výsledků VŠCR v roce 2020 celkem 9,3 mil. delších a 13,4 mil. kratších soukromých cest, oproti roku 2019 se počet delších cest snížil o 4,2 mil. a počet kratších cest o 6,6 mil. Většina soukromých cest vedla po tuzemsku. Za hranice Česka směřovalo pouze 18 % delších cest a 4 % kratších cest. Kvůli pandemii koronaviru byly v roce 2020 tyto podíly oproti předchozímu roku poloviční.

V roce 2020 vyjeli občané ČR **v tuzemsku na 7,6 mil. delších a 12,8 mil. kratších cest**. Oproti roku 2019 došlo k poklesu o 9,2 %, resp. 30,2 %. Útlum cestování byl patrný po celý rok, s výjimkou delších cest ve 3. čtvrtletí. Prázdninové uvolnění restrikcí a doporučení trávit letní dovolenou raději v tuzemsku vedlo ke zvýšenému zájmu o pobyty v Česku. **Počet tuzemských delších cest ve 3. čtvrtletí** meziročně **vzrostl o 11,0 %**. Celkem jich bylo realizováno 4,7 mil., což představovalo 62 % z celoročního úhrnu.

Tuzemské cesty občanů České republiky starších 15 let **mířily nejčastěji do míst ve Středočeském kraji** (18,0 % delších a 18,7 % kratších cest). Střední Čechy se dlouhodobě umísťují **v čele žebříčku krajů** jak podle počtu kratších cest, zahrnující i víkendové pobyty na chatách a chalupách, tak i podle počtu delších cest. Na druhém místě se v počtu delších cest umístil **Jihočeský kraj**, do kterého směřovalo 15,2 % delších cest. V počtu kratších cest náleželo druhé místo **Jihomoravskému kraji** s podílem 9,5 %. Těsně za ním s podílem 9,3 % byl na třetím místě Jihočeský kraj.

KOMENTÁŘ

Tab. 1 Delší a kratší cesty rezidentů v tuzemsku podle cílové destinace v roce 2020

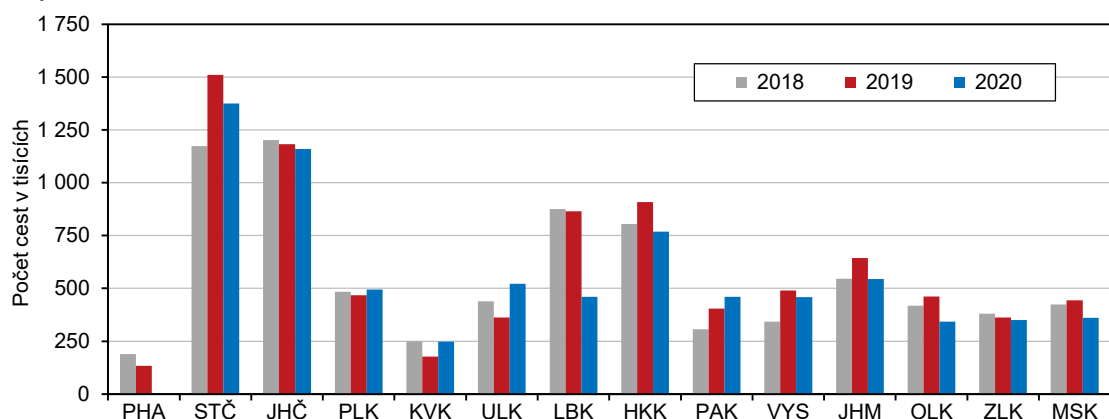
Zdroj: ČSÚ, VŠCR

Cíl cesty	Delší cesty						Kratší cesty					
	počet cest v tis.	index 2020/19 v %	počet přenocování v tis.	index 2020/19 v %	průměrný počet přenocování		počet cest v tis.	index 2020/19 v %	počet přenocování v tis.	index 2020/19 v %	průměrný počet přenocování	
					2020	2019					2020	2019
Česká republika	7 636	90,8	60 212	94,5	7,9	7,6	12 775	69,8	24 999	70,3	2,0	1,9
Hl. m. Praha	6,3	458	46,1	866	48,4	1,9	1,8
Středočeský	1 375	91,0	13 930	98,0	10,1	9,4	2 394	72,0	4 811	71,8	2,0	2,0
Jihočeský	1 160	98,1	8 650	103,2	7,5	7,1	1 182	71,5	2 237	71,6	1,9	1,9
Plzeňský	494	105,9	4 198	129,7	8,5	6,9	810	59,9	1 671	61,3	2,1	2,0
Karlovarský	247	139,1	1 574	110,4	6,4	8,0	349	94,5	658	90,6	1,9	2,0
Ústecký	521	143,6	4 170	137,4	8,0	8,4	691	70,0	1 287	66,7	1,9	2,0
Liberecký	461	53,2	3 292	56,0	7,1	6,8	686	46,2	1 378	45,9	2,0	2,0
Královéhradecký	769	84,6	5 483	84,3	7,1	7,2	1 035	70,5	2 151	69,4	2,1	2,1
Pardubický	460	114,0	4 167	130,6	9,1	7,9	857	99,9	1 564	93,1	1,8	2,0
Vysočina	458	93,4	3 252	94,9	7,1	7,0	927	59,4	1 710	60,9	1,8	1,8
Jihomoravský	545	84,6	3 897	91,9	7,2	6,6	1 212	76,4	2 440	79,9	2,0	1,9
Olomoucký	343	74,4	2 085	58,8	6,1	7,7	694	76,6	1 287	73,1	1,9	1,9
Zlínský	350	96,8	2 342	90,8	6,7	7,1	463	66,6	939	74,9	2,0	1,8
Moravskoslezský	361	81,3	2 595	81,0	7,2	7,2	1 018	95,4	1 999	103,2	2,0	1,8

Většina krajů zaznamenala meziroční pokles **počtu tuzemských delších cest**, relativně nejhlubší byl v Libereckém kraji (-46,8 %). Ve čtyřech krajích počet delších cest meziročně vzrostl. Počet delších cest směřujících **do Jihočeského kraje** poklesl jen mírně a vzhledem k delším pobytům **počet přenocování** při těchto cestách **meziročně vzrostl** o 3,2 %.

Graf 1 Delší cesty rezidentů v tuzemsku podle cílové destinace

Zdroj: ČSÚ, VŠCR

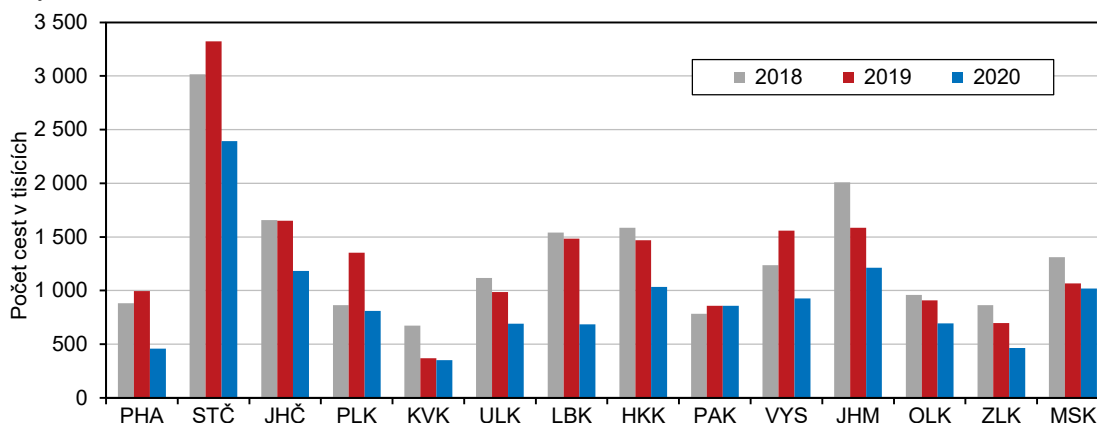
Pozn. Údaj za delší cesty směřující v roce 2020 do hl. m. Prahy není uváděn z důvodu nedostatečné spolehlivosti.

Počet **tuzemských kratších cest** podle cílové destinace ve všech krajích meziročně klesl, relativně nejhlouběji – o více než polovinu – se propadl v hl. m. Praze a v Libereckém kraji. Počet tuzemských kratších cest směřujících do Jihočeského kraje se meziročně snížil o 28,5 %.

KOMENTÁŘ

Graf 2 Kratší cesty rezidentů v tuzemsku podle cílové destinace

Zdroj: ČSÚ, VŠCR

V roce 2020 byly podniknuty **delší tuzemské cesty** především za **účelem** rekreace či dovolené (80 %) a návštěvy příbuzných či známých (18 %). Oproti předchozím rokům se snížil podíl cest za účelem návštěvy příbuzných a známých ve prospěch rekreace a dovolené. Podobně ve struktuře cest **podle typu ubytování** klesl podíl cest s ubytováním u příbuzných a známých ve prospěch ostatních typů ubytování. V roce 2020 byla vlastní rekreační zařízení využita při 34 % delších cest, příbuzní či známí při 26 % cest, hotely a podobná zařízení využilo 20 % delších cest. Hlavním **dopravním prostředkem** byla osobní motorová vozidla včetně motocyklů (při 90 % delších cest). Většina delších cest byla **organizována** individuálně (94 %).

Obvyklou pohnutkou **kratších tuzemských cest** byla rekreace, dovolená a volný čas (52 %) nebo návštěva příbuzných či známých (47 %). Z hlediska typu ubytování šlo nejčastěji o nocleh u příbuzných či známých (51 %) a ve vlastním rekreačním zařízení (33 %). K dopravě byla jako hlavní prostředek použita osobní motorová vozidla včetně motocyklů (88 %), v menší míře vlak či autobus (7 %, resp. 4 %).

Tab. 2. Delší a kratší cesty rezidentů do zahraničí v roce 2020

Zdroj: ČSÚ, VŠCR

Cíl cesty	Delší cesty						Kratší cesty					
	počet cest v tis.	index 2020/19 v %	počet přenocování v tis.	index 2020/19 v %	průměrný počet přenocování		počet cest v tis.	index 2020/19 v %	počet přenocování v tis.	index 2020/19 v %	průměrný počet přenocování	
					2020	2019					2020	2019
Celkem	1 639	32,1	12 819	31,6	7,8	7,9	586	35,1	1 380	35,6	2,4	2,3
z toho do zemí												
Evropské unie	1 519	38,7	11 412	39,6	7,5	7,4	576	34,9	1 349	35,2	2,3	2,3
z toho:												
Chorvatsko	412	55,7	3 664	63,7	8,9	7,8
Slovensko	353	50,6	2 196	48,3	6,2	6,5	317	48,1	743	48	2,3	2,3
Rakousko	275	67,2	1 724	75,3	6,3	5,6	2,3

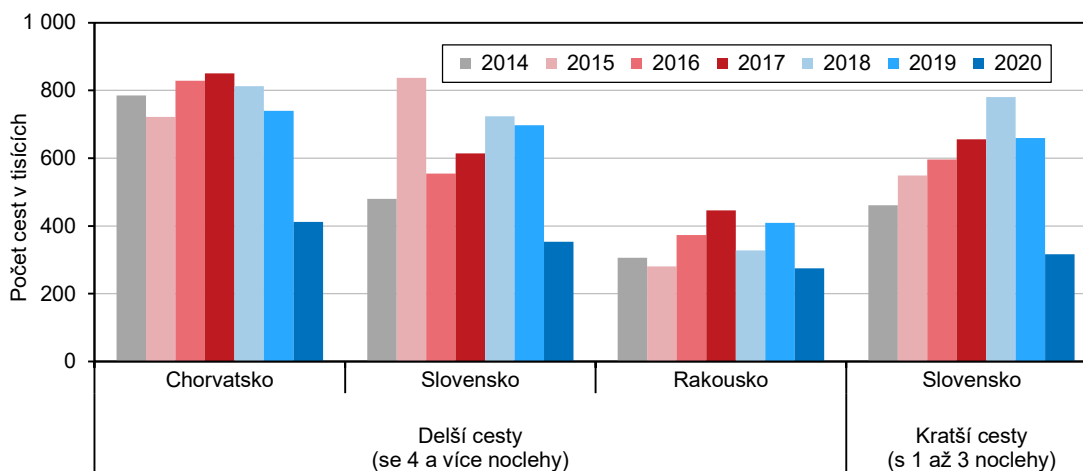
KOMENTÁŘ

Kvůli pandemii koronaviru se na cesty mimo republiku vydávali čeští občané v podstatně menší míře než dříve. Ve srovnání s rokem 2019 se **počet cest do zahraničí snížil o dvě třetiny**. Čeští občané ve věku 15 a více let se v roce 2020 vydali do zahraničí na 1,6 mil. delších cest a 0,6 mil. kratších cest. Většinou směřovali do zemí Evropské unie.

Vzhledem k tomu, že všechny údaje z VŠCR, tedy i údaje o výjezdech českých občanů do zahraničí, vznikly zpracováním výběrového šetření, zveřejňuje ČSÚ informace pouze za země, pro které dopočet dává spolehlivé výsledky. Z důvodu malého počtu výjezdů do zahraničí v roce 2020 je počet těchto zemí nejnižší od začátku šetření. V roce 2020 jsou výsledky za zahraniční delší cesty publikovatelné pro cesty do Chorvatska, Rakouska a na Slovensko, za zahraniční kratší cesty pak pouze za cesty na Slovensko.

Graf 3 Delší a kratší cesty rezidentů do zahraničí podle cílové destinace

Zdroj: ČSÚ, VŠCR

Pro české občany je pro výběr dovolené (se 4 a více noclehy) dlouhodobě volbou číslo jedna **Chorvatsko**. V roce 2020 tam trávilo svou dovolenou více než 400 tis. našich občanů ve věku 15 a více let. Každý čtvrtý Čech, který vyrazil v roce 2020 do zahraničí na víc než 5 dní, zamířil právě tam. Druhé a třetí v Česku nejoblíbenější bylo dlouhodobě Slovensko a Itálie. **Slovensko** na druhém místě figurovalo i v roce 2020 s počtem 353 tis. cest. Údaje za cesty do Itálie v roce 2020 nejsou publikovatelné. A tak patří třetí místo **Rakousku**, kam na dovolenou vyrazilo 275 tis. českých občanů.

Delší zahraniční cesty byly v roce 2020 podniknuty zejména za účelem rekreace a dovolené (85 %) s ubytováním v hotelu (53 %). Hlavním dopravním prostředkem bylo nejčastěji osobní motorové vozidlo (69 %). Podle způsobu organizace bylo 65 % delších cest organizováno individuálně, z 25 % šlo o zájezd s cestovní kanceláří. **Průměrná zahraniční delší cesta** uskutečněná v roce 2020 měla **7,8 přenocování** a **výdaje** na ni činily **12 181 Kč**.

Kratší cesty českých občanů **do zahraničí** mířily ve volném čase jako obvykle nejčastěji na **Slovensko**. V roce 2020 tam vedlo 317 tis. cest, tedy každá druhá zahraniční kratší cesta.

KOMENTÁŘ

Kratší zahraniční cesty byly převážně uskutečněné za účelem rekreace a trávení volného času (67 %), s ubytováním v hotelech a podobných zařízeních (46 %) či u příbuzných nebo známých (42 %). K dopravě byla použita především osobní motorová vozidla (80 %). Většina z cest byla organizována individuálně (83 %). **Průměrná zahraniční kratší cesta měla 2,4 přenocování a výdaje na ni činily 4 368 Kč.**

Další informace:

[Cestovní ruch – časové řady](#) (tabulky 4.1.0 až 4.4.2)

Kontakt:

Ing. Irena Kovárnová
Krajská správa ČSÚ v Českých Budějovicích
E-mail: irena.kovarnova@czso.cz
Tel.: 386 718 690